

Årsrapport 2012

Storebrand Helseforsikring AS

Årsberetning 2012 Storebrand Helseforsikring AS

Om virksomheten

Storebrand Helseforsikring AS er 50 prosent eid av henholdsvis Storebrand ASA og Munich Health Holding AG (MHH). Selskapet tilbyr behandlingsforsikring i bedrifts- og privatmarkedet i Norge og Sverige, og har sitt hovedkontor i Professor Kohts vei 9, Lysaker i Bærum. Selskapet driver sin virksomhet gjennom hovedkontoret i Norge og via filialen i Sverige.

Redegjørelse for årsregnskapet

Resultat før skattekostnad utgjorde 47,9 millioner kroner (42,7 millioner).

Forfalt bruttopremie utgjorde 386,5 millioner kroner (332,0 millioner), en økning på 16,4 prosent sammenlignet med 2011. Det er økt oppmerksomhet i bedriftsmarkedet på behandlingsforsikring som et av flere virkemidler for aktivt å redusere sykefraværet, og reflekteres i selskapets sterke salgsvekst. Opptjent premie endte på 366,7 millioner kroner (319,0 millioner), og erstatningskostnadene utgjorde 233,4 millioner kroner (200,0 millioner) for året. Skadeprosenten endte på 63,6 prosent (62,7 prosent). Økningen i skadeprosent fra fjoråret skyldes både noe høyere skadefrekvens og høyere utbetaling per skade i gjennomsnitt.

Forsikringsrelaterte driftskostnader endte på 90,5 millioner kroner (85,4 millioner). Kostnadsprosenten endte på 24,7 prosent, en reduksjon på 2,1 prosentpoeng fra fjoråret som reflekterer økt effektivitet i selskapet. Gjennom et program for kontinuerlig forbedring skal kostnadsbasen ytterligere effektiviseres gjennom økt automatisering av manuelle transaksjoner.

Storebrand Helseforsikring oppnådde en finansavkastning på 3,23 prosent (3,85 prosent) på investeringsporteføljen og netto finansinntekter endte på 10,9 millioner kroner (12,9 millioner) for året. Selskapet har en konservativ investeringsstrategi med hovedvekten av midlene plassert i sertifikater, obligasjoner og rentefond.

Storebrand Helseforsikring er i skatteposisjon. Skattekostnaden for 2012 utgjør på 13,1 millioner kroner (5,3 millioner), hvorav 13,7 millioner er avsatt til betalbar skatt. Resultat etter skattekostnad utgjør 34,8 millioner kroner (37,6 millioner).

I samsvar med norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra fortsatt drift er til stede.

Etter styrets beste overbevisning er årsregnskapet for 2012 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettvisende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret er ikke kjent med at det har inntruffet hendelser etter balansedagen med betydning for årsregnskapet for 2012.

Risikoforhold

Storebrand Helseforsikring har en kontinuerlig oppfølging og aktiv styring av selskapets risiko.

Forretningsmessig risiko

Identifisering og styring av forretningsmessig risiko er en integrert del av ledelsesansvaret i selskapet. Det gjennomføres systematiserte risikovurderinger i organisasjonen i forhold til operasjonelle risikoforhold og vedtatte mål og strategier. Risikoanalysen resulterer i en samlet risikorapport med tilhørende risikoreducerende tiltak, som presenteres for og behandles årlig av selskapets styre.

Finansiell risiko

Storebrand Helseforsikrings verdipapirportefølje er i hovedsak investert i norske kredittpapirer med god kredittrating og kort rentedurasjon. Vurdering av kursrisiko, renterisiko, kredittisiko og valutarisiko står sentralt i styringen av verdipapirporteføljen. Selskapet gjennomfører regelmessige stresstester for å analysere hvordan eventuelle uvanlige markedsforhold vil påvirke selskapets verdipapirportefølje. Selskapet påser at risikonivået til enhver tid er forsvarlig i forhold til foretakets risikobærende evne og oppfølgingen av eksponering skjer mot fastsatte grenser i selskapets investeringsstrategi.

Forsikringsrisiko

Det meste av forsikringsrisikoen i Storebrand Helseforsikring er knyttet til utviklingen i kostnader for medisinsk behandling. For å redusere risikoen er det inngått avtaler med de største leverandørene av helsetjenester som selskapet samarbeider med. For å dempe effekten av storskader har selskapet i tillegg tegnet en "excess of loss" beskyttelse. Forsikringsrisikoen vurderes som liten til moderat med de avtaler som er inngått.

Kapitalforhold

Selskapet legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital og ansvarlige kapital fortløpende og planmessig. Det har ikke vært behov for emisjoner i løpet av året for å ha tilstrekkelig kapital i forhold til den virksomhet som drives. Det er styrets oppfatning at selskapets egenkapital og ansvarlige kapital gjennom året og per 31.12.2012 er tilfredsstillende.

Selskapets kapitaldekning er beregnet til 93,0 prosent (102,2 prosent) ved årets slutt og ansvarlig kapital utgjør 155,7 millioner kroner (147,8 millioner). Solvensmarginen utgjorde 257,5 prosent (283,9 prosent) per 31.12.2012. Både kapitaldekning og solvensmargin er innenfor lovkravene, som utgjør henholdsvis 8 prosent og 100 prosent. Soliditeten i Storebrand Helseforsikring er tilfredsstillende.

Kostnadsprogrammet

Storebrand Helseforsikring AS inngår i Storebrand konsernet som et felleskontrollert selskap. Operasjonelt behandles Storebrand Helseforsikring AS som om det var et konsernselskap med integrerte og samordnende konsernfunksjoner. Konsernanliggende hvor ikke Storebrand Helseforsikring AS alene har en egen rolle, beskrives i det følgende, inn under avsnittet for Kostnadsprogrammet, Bærekraft og Personal, organisasjon og styrende organer.

Storebrand konsernet har i 2012 opprettet et kostnadsprogram for å redusere konsernets årlige kostnader med omlag 400 millioner kroner innen 2014. Storebrand Helseforsikring AS er en del av dette. Programmet er viktig for å styrke konsernets konkurransekraft samt er en del av selskapets tilpasning til Solvens 2.

Kostnadsprogrammet har god fremdrift på gjennomføringen av tiltak og uttak av effekter. De viktigste tiltakene som ble gjennomført i 2012 var reduksjon i bemanning og i bruk av konsulenter, igangsatte offshoringsprosesser for flytting av oppgaver til Storebrand Baltic, nedleggelse av aksjehandel på nett og hedgefondsatsningen, samt effektivisering av dokumenthåndtering i konsernet.

I 2013 kommer en stor del av tiltakene til å omfatte overføring av arbeidsprosesser til Baltic, organisasjonstilpasninger, forenkling og effektivisering av konsernets virksomhet, samt reforhandling av større avtaler.

Bærekraft

Storebrands samfunnsansvar handler om å skape forretningsmuligheter som samtidig løser et samfunnsproblem. Konsernets ambisjon er å være ledende i Norden på samfunnsansvar og blant verdens ledende innenfor bærekraftige investeringer. Arbeidet er forankret i konsernets visjon, kjerneverdier og konsernprinsipper, og tiltakene for å nå målene finner man igjen i målkort og handlingsplaner for samtlige stabs- og forretningsenheter.

Etikk og tillit

Storebrand lever av tillit og det stilles strenge krav til at konsernets medarbeidere skal ha en høy etisk standard. Samtlige ansatte måles på resultater, adferd og holdninger.

Miljø

Storebrand arbeider målrettet for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet, både gjennom egen drift, investeringer, innkjøp og eiendomsforvaltning. Konsernet stiller strenge miljøkrav til leverandører og selskaper det investeres i. Konsernets hovedkontor er et lavutslippsbygg hvor det er tatt i bruk fornybare energikilder som solenergi og fjernvarme. Bygget er i tillegg sertifisert til Miljøfyrtårn.

Personal, organisasjon og styrende organer

Ved utgangen av året var det 44 ansatte i selskapet, mot 46 ved årets begynnelse. Av disse er 31 ansatte (30 ansatte) i Norge og 13 ansatte (16 ansatte) i filialen i Sverige. Andel prosent kvinner i selskapet er 79 (85).

Likestilling og mangfold

I alle Storebrands stillingsannonser står det skrevet at selskapet er opptatt av mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av alder, kjønn, funksjonshemming, kulturell bakgrunn eller seksuell orientering. Storebrands arbeidsmiljøundersøkelse er et viktig virkemiddel for å måle de ansattes opplevelse av mangfoldet i Storebrand Helseforsikring, samt viktigheten av å ha dette tema på dagsorden.

Storebrand Konsernet arbeider for å få flere kvinner inn i ledende posisjoner i selskapet. Ansattgoder, som fleksibel arbeidstid, full lønn under egen, barns og foreldres sykdom, samt under svangerskap, anses som et viktig tiltak i likestillingsarbeidet. For å kunne sammenligne lønn mellom kvinner og menn utarbeides det lønnsstatistikker for definerte nivåer og stillingsgrupper.

Selskapets ledergruppe består av 1 kvinne og 4 menn. Selskapets styre består av 2 kvinner og 4 menn. Både styret og selskapets ledelse er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om tiltak for å fremme likestilling i virksomheten og styret.

Kompetanse

Storebrand Konsernet legger stor vekt på medarbeiderutvikling på alle nivåer. Kompetanseheving er grunnleggende for leder- og medarbeiderutvikling.

Felles e-læringsplattformen har gjort kompetansetilbudet mer synlig og lettere tilgjengelig enn tidligere og har medført at flere benytter seg av de ulike kompetansetilbudene som selskapet tilbyr. Konsernet har utviklet læringsløp for ulike roller i Storebrand, hvor kompetanseheving på alle arenaer kombineres. I tillegg eksisterer et standardisert kurstilbud som er lett tilgjengelig for alle ansatte.

Arbeidsmiljø og sykefravær

Storebrand har jobbet systematisk med å forebygge sykefraværet over flere år og har satt helse og trivsel høyt på agendaen. Storebrand har vært en inkluderende arbeidslivsbedrift siden 2002 og har et tett og godt samarbeid med NAV. Storebrand har egen helseklinikk som har bidratt positivt til å redusere konsernets sykefraværstall. Ansatte kan trene i egen idrettshall i arbeidstiden og idrettslaget har det administrative ansvaret for aktiviteter i hallen.

Storebrand har ikke vært utsatt for meldte personskader, materielle skader eller ulykker av betydning i 2012.

Sykefraværet i Storebrand Helseforsikrings virksomhet i Norge var på 5,2 prosent (4,97 prosent) i 2012.

Endringer i styret eller ledelsen

Gjennom året er sammensetningen av styret endret. Dagens styre består av Wolfgang Diels (styreleder), Gunnar Rogstad, Horst Weber, Anna Wahlstrøm, Michael Runnakko og Agnete Lerdahl (ansattevalgt).

Fremtidsutvikling

Storebrand Helseforsikring er en dominerende aktør på helseforsikringsmarkedet og har etablert en markedsledende posisjon på behandlingsavtaler med høy kvalitet. Konkurransenintensiteten i markedet er fortsatt høy med økt prispress og økt frekvens i skadeutbetalingene. Storebrand Helseforsikring har et konkurransefortrinn gjennom kvalitet i skadeoppgjøret, ubegrenset ansvarstid, et omfattende nasjonalt og internasjonalt nettverk av kvalitetssykehus og avtaler med spesialistklinikker, samt eiere med lang erfaring innen bransjen.

Ved utgangen av året hadde Storebrand Helseforsikring en samlet kundebase på 103 180 kunder (87 809). Gjennom 2012 har de viktigste salgskanalene i Norge vært Storebrands distribusjonsnettverk og meglere. I Sverige er SPP, Handelsbanken og meglerde kanaler de viktigste distribusjonskanalene.

Både det privat- og bedriftsbetalte markedet for helseforsikring vurderes som lønnsomt. Med økt press på marginene vil en av hovedutfordringene fremover være å velge løsninger som støtter opp om en kostnadseffektiv og lønnsom drift og styrker volumveksten ytterligere. Storebrand Helseforsikring vil møte den økte konkurransen i markedet med markedstilpassede produkter til riktig pris og kvalitet for kundene. Markedsveksten forventes å fortsette i tilsvarende takt som nå både for bedrifts- og privatbetalte helseforsikringer.

Styret vil rette takk til selskapets kunder for kontinuerlig innspill til forbedringer i selskapets prosesser, øvrige forretningsforbindelser, samt til ansatte for et godt samarbeid gjennom 2012.

Disponering av årets resultat:

Storebrand Helseforsikring AS oppnådde et årsresultat på 36,0 millioner kroner (37,3 millioner) i 2012. Styret foreslår at 27,0 millioner kroner avsettes til utbytte.

Resultatet disponeres som følger (beløp i millioner kroner):

Beløp i millioner kroner:	2012
Overført til garantiordningengarantiordning	1,3
Avsetning til utbytte	27,0
Overført til/fra annen egenkapital:	7,7
<hr/> Sum disponert	<hr/> 36,0

Styret er av den oppfatning at selskapets egenkapital er tilfredsstillende og forsvarlig basert på den virksomhet som drives.

Lysaker, 14. mars 2013

I styret for Storebrand Helseforsikring AS

Wolfgang Diels
Styrets leder

Gunnar Rogstad

Horst Weber

Anna Wahlström

Michael Runnakkko

Agnete Lerdahl

Bjarke Thorøe
Administrerende direktør

Resultatregnskap Storebrand Helseforsikring AS

1. januar - 31. desember

NOK tusen	Note	2012	2011
TEKNISK REGNSKAP			
PREMIEINTEKTER MED VIDERE			
Forfalt bruttopremie		386 528	331 973
- Gjenforsikringsandel		-2 028	-1 762
Endring i brutto avsetning for ikke opptjent premie		-17 754	-11 229
Premieinntekter for egen regning	12	366 747	318 983
Allokert investeringsavkastning overført fra ikke-teknisk regnskap		3 555	4 975
ERSTATNINGSKOSTNADER			
Betalte erstatninger brutto		-230 170	-202 945
- Gjenforsikringsandel		377	
Endring i erstatningsavsetning brutto		-3 598	2 987
Erstatningskostnader for egen regning	5,12	-233 391	-199 957
FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER			
Salgskostnader		-36 535	-34 498
Forsikringsrelaterede administrasjonskostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring		-54 005	-50 938
Forsikringsrelaterede driftskostnader	13,14,15,16,19,20	-90 540	-85 437
Andre forsikringsrelaterede kostnader	18	-	-164
Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger		46 371	38 399
Endring i sikkerhetsavsetning	26	-5 846	-3 621
Resultat av teknisk regnskap		40 525	34 778
DET IKKE-TEKNISKE REGNSKAP			
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler		12 003	11 452
Verdiendringer på investeringer		-1 488	2 580
Realisert gevinst og tap på investeringer		828	-1 154
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-439	
Netto inntekter fra investeringer	11	10 905	12 878
Allokert investeringsavkastning overført til teknisk regnskap		-3 555	-4 975
Andre inntekter /kostnader		-12	
Resultat av ikke-teknisk regnskap		7 338	7 904
Resultat før skattekostnad		47 863	42 682
Skattekostnad	17	-13 056	-5 327
Resultat før andre resultatkomponenter		34 807	37 355
Andre resultatkomponenter:			
Valutadifferanser fra utenlandsk virksomhet		1 211	-89
Totalresultat		36 017	37 266

Balanse Storebrand Helseforsikring AS

31. desember

NOK tusen	Note	2012	2011
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler - IT system	18	11 697	12 515
Sum Immaterielle eiendeler		11 697	12 515
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI			
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	23	368 494	300 225
Finansielle derivater	24		1 063
Andre finansielle eiendeler		3 107	1 791
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	8,9,21	371 600	303 079
FORDRINGER			
Forsikringstakere		89 420	81 127
Andre fordringer		4 395	786
Sum fordringer	21,22	93 815	81 913
ANDRE EIENDELER			
Varige driftsmidler	19	1 421	1 831
Kasse, bank	8,21	33 490	35 058
Eiendeler ved skatt		5 060	4 460
Sum andre eiendeler		39 972	41 350
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		50	80
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		50	80
Sum eiendeler		517 133	438 937

Balanse Storebrand Forsikring AS forts.

31. desember

NOK tusen	Note	2012	2011
EGENKAPITAL OG GJELD			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital		33 000	33 000
Overkursfond		122 000	122 000
Sum innskutt egenkapital	28	155 000	155 000
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Avsetning til garantiordning	26	14 786	13 535
Annen opptjent egenkapital		17 492	9 726
Sum opptjent egenkapital	28	32 278	23 261
FORSIKRINGSFORPLIKTELSER BRUTTO			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie		149 171	132 968
Brutto erstatningsavsetning	5	37 980	34 737
Sikkerhetsavsetning		51 976	46 601
Sum forsikringsforpliktelser brutto	26	239 128	214 306
AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
Pensjonsforpliktelser	14	18 840	17 210
Forpliktelse ved periodeskatt	17,27	13 656	9 787
Sum avsetninger for forpliktelser		32 496	26 997
GJELD			
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring		12 135	1 175
Annen gjeld		27 000	
Finansielle derivater		1 733	3 905
Gjeld til nærstående parter	30	422	250
Sum gjeld	27	41 291	5 330
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		16 940	14 043
Sum påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	27	16 940	14 043
Sum egenkapital og gjeld		517 133	438 937

Lysaker, 14. mars 2013

I styret for Storebrand Helseforsikring AS

Wolfgang Diels
Styrets leder

Gunnar Røgstad

Horst Weber

Anna Wahlström

Michael Runnakk

Agnete Lerdahl

Bjarke Thorø
Administrerende direktør

Kontantstrømanalyse Storebrand Helseforsikring AS

NOK tusen	2012	2011
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalte premier forsikring	387 169	322 825
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-229 793	-202 945
Betaling av inntektsskatt	-9 787	
Utbetalinger til drift	-88 989	-76 980
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter		742
Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler	58 600	43 642
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler		
Netto innbetalinger vedrørende verdipapirer	-56 284	-43 827
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	2 316	-185
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved salg/kjøp av driftsmidler	-2 568	-1 488
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-2 568	-1 488
Netto kontantstrøm i perioden		
Netto kontantstrøm i perioden	-252	-1 673
Netto endring i kontantekvivalenter		
Netto endring i kontantekvivalenter	-252	-1 673
Beholdning kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	36 849	38 522
Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt	36 597	36 849

Egenkapitalavstemming for Storebrand Helseforsikring AS

NOK tusen	Aksjekapital	Overkursfond	Valuta omregnings-reserve	Garantiordning	Annen egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.11	33 000	122 000	-1 029	12 475	-25 451	140 995
Årsresultat					37 355	37 355
Øvrige resultatелеment, omregnings-differanser			-89			-89
Avsetning garantiordning				1 060	-1 060	
Egenkapital 31.12.11	33 000	122 000	-1 118	13 535	10 844	178 261
Årsresultat					34 807	34 807
Øvrige resultatелеment, omregningsdifferanser			1 211			1 211
Avsetning garantiordning				1 251	-1 251	
Utbytte					-27 000	-27 000
Egenkapital 31.12.12	33 000	122 000	93	14 786	17 400	187 278

NOK tusen	Antall aksjer	Pålydende verdi	Aksjekapital
Storebrand ASA	16,5	1 000	16 500
Munich Health Holding AG	16,5	1 000	16 500
Sum aksjekapital	33		33 000

Noter Storebrand Helseforsikring AS

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med Forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringselskaper.

1 - Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ved utarbeidelsen av regnskapet må ledelsen bygge på forutsetninger og estimater som vil påvirke regnskapsført verdi av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader samt noteopplysninger om betingede forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater. Se nærmere omtale om dette i note 2.

2 - Endring av regnskapsprinsipp

Det er ingen nye regnskapsprinsipper for 2012.

3 - Finansielle instrumenter

3.1 - Generelle prinsipper og definisjoner

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand Helseforsikring blir part i instrumentets kontraktmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi. Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke er til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt – det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles finansielle forpliktelser som ikke er tilordnet til virkelig verdi over resultatet, til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen.

Dersom markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av anerkjente verdsettingsmetoder. Verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning og opsjonspringsmodeller. Dersom det er en verdsettingsmetode som er i vanlig bruk av deltakerne i markedet for å prissette instrumentet og denne metoden har vist seg å gi pålitelige estimater av priser oppnådd i faktiske markedstransaksjoner, benyttes denne metoden.

3.2 - Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler vurderes det på hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene (eksklusiv framtidige kredittap som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (effektiv rente beregnet ved førstegangsinnregning). Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet.

3.3 - Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier:

- Holdt for omsetning
- Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- Investeringer som holdes til forfall
- Utlån og fordringer
- Tilgjengelig for salg

Noter til regnskapet

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon:

Selskapets finansielle eiendeler er klassifisert til virkelig verdi over resultatet grunnet at:

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser, eller at
- de finansielle eiendeler inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Finansielle eiendeler måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

3.4 - Finansielle forpliktelser

Etter førstegangsinnregning måles alle finansielle forpliktelser til amortisert kost ved en effektiv rentemetode, eller til virkelig verdi.

4 - Forsikringsmessige forhold

Storebrand Helseforsikrings forsikringskontrakter beregnes i tråd med Forsikringsvirksomhetsloven og tilhørende forskrifter, og regnskapsføres i samsvar med Forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringselskaper. Det følger av Forsikringsvirksomhetsloven at de forsikringsmessige avsetninger skal være forsvarlige og oppfylle minstekravene.

Forsikringspremie inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Kostnadsføring av skadetilfeller skjer på det tidspunkt skadetilfeller inntreffer.

4.1 - Forsikringstekniske avsetninger

Finanstilsynet har utformet separate minstekrav for fire avsetningstyper. Disse er avsetning til ikke opptjent premie, erstatningsavsetning, sikkerhetsavsetning og reassuranseavsetning. Reassuranseavsetningen balanseføres ikke, men kommer til fradrag i ansvarlig kapital for beregning av kapitaldekning og solvensmargin kapital.

4.2 - Ikke opptjent premie (premieavsetning)

Avsetning for ikke opptjent premie for egen regning gjelder løpende kontrakter som er i kraft på regnskapstidspunktet. Opptjeningen er proratarisk og uten fratrukk for kostnader.

4.3 - Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventet utbetaling av meldte, men ikke oppgjorte erstatningskrav. Den skal videre dekke forventede erstatningskrav knyttet til skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt ved regnskapsperiodens utløp. Rapporterte ikke oppgjorte skadekrav avsettes i sin helhet. Det foretas så en beregning av avsetningsbehovet for inntrufne, men ikke rapporterte skader (IBNR), og for rapporterte, men ikke avsluttede skader (RBNS). Beregningen foretas ved å dele forretningen inn i homogene klasser. Hver enkelt klasse analyseres ved hjelp av statistiske modeller. I tillegg skal erstatningsavsetningen inneholde en egen avsetning for fremtidige skadeoppgjørskostnader på inntrufne ikke oppgjorte skadetilfeller.

4.4 - Sikkerhetsavsetning

Avsetning til å dekke fluktuasjoner (eventuelle katastrofer og ekstraordinære skadeforløp) i selskapets erstatningsansvar for egen regning.

4.5 - Garantiavsetning

Pliktig avsetning i skadeforsikringselskaper. Avsetningen skal bidra til at de forsikrede mottar oppgjør i henhold til inngåtte forsikringskontrakter. Avsetningen inngår i opptjent egenkapital.

5 - Allokert investeringsavkastning

Finanstilsynet har gitt retningslinjer for beregning av allokert investeringsavkastning. Ved beregning av investeringsavkastning er det anvendes en forsikringsteknisk rente som settes lik regnskapsårets gjennomsnittlige rente på statsobligasjoner med gjenstående løpetid lik 3 år.

6 - Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Frem til 31.12.2010 hadde Storebrand Helseforsikring en ytelsesordning for ansatte i Norge. Den norske ytelsesordningen ble lukket for nye medlemmer fra 1.1.2011, og eksisterende medlemmer kunne frivillig velge overgang til innskuddspensjon.

6.1 - Ytelsesordning

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, uførhet og frivillig avgang. Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked i relasjon til bestemmelsene i IAS 19. Storebrand har fra og med 2012 anvendt en diskonteringsrente som er basert på OMF-renten i Norge. Endringen er vurdert å være en endring av estimat. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 prosent av den største av pensjonforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor).

Virkningen av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening.

Noter til regnskapet

Virkingen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgiveravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen og som en del av estimatavviket som vises i totalresultatet.

Storebrand Helseforsikring har både forsikret og uforsikret pensjonsordning. Den forsikrede ordningen i Norge er tegnet i Storebrand Livsforsikring AS som inngår i Storebrand konsernet.

6.2 - Innskuddsordning

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Selskapet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte.

7 - Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode vurderes årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte selskapet. I tillegg må eiendelens kostpris kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, for øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler.

8 - Varige driftsmidler

Selskapets varige driftsmidler består av maskiner og inventar. Alle selskapets firmabiler ble solgt i begynnelsen av 2011.

Maskiner og inventar vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med den økonomiske levetiden for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall. Eventuell nedskrivning resultatføres som differansen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag for salgskostnader og bruksverdi. Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler.

9 - Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført direkte mot egenkapitalen. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at selskape i fremtiden vil ha tilstrekkelige skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen.

10 - Valuta

Filialen i Sverige er omregnet til norske kroner ved at resultatregnskapet er omregnet etter gjennomsnittskurs for året og ved at balansen er omregnet til kurs ved regnskapsårets slutt. Eventuell omregningsdifferanse er innregnet i totalresultatet.

NOTE 2 - VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Ved utarbeidelse av regnskapet må ledelsen foreta estimater, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimater og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser. Regnskapsestimatene kan avvike fra de faktiske resultater, men de er basert på beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen.

Forsikringsmessige avsetninger

Erstatningsavsetningen skal dekke forventet utbetaling av meldte, men ikke oppgjorte erstatningskrav. Den skal videre dekke forventede erstatningskrav knyttet til skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt ved regnskapsperiodens utløp. Ikke meldte skader estimeres basert på skadehistorikk i risikoteoretiske metoder godkjent av Finanstilsynet. I tillegg skal den dekke fremtidige kostnader ved skadeoppgjør av de forventede erstatningskrav.

Pensjoner egne ansatte

Nåverdien på pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelsen av økonomiske og demografiske forutsetninger. De beregningsforutsetninger som benyttes skal være realistiske, innbyrdes konsistente og oppdaterte i den forstand at de skal baseres på en enhetlig antagelse om fremtidig økonomisk utvikling. Beregninger av pensjonsforpliktelsene per 31.12.2011 er foretatt av aktuar. Eventuelle endringer knyttet til forventet lønnsvekst og diskonteringsrente med videre kan gi betydelig effekt på de innregnede pensjonsforpliktelser for egne ansatte (IAS 19).

Noter til regnskapet

NOTE 3 - RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er et kjerneområde i Storebrands virksomhet og organisasjon. Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi- og planprosessen med fastsettelse av risikoappetitt, risikomål og overordnede risikorammer for virksomheten. Ansvar for risikostyring og internkontroll er en integrert del av lederansvaret i Storebrand.

Styret skal påse at selskapet har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll.

Daglig leder skal, i samsvar med retningslinjer fastsatt av styret, sørge for å etablere forsvarlig risikostyring og internkontroll, løpende følge opp risikoer og påse at risikoene er forsvarlig ivaretatt, påse at selskapets risikostyring og internkontroll blir gjennomført, overvåket og dokumentert, samt gi styret relevant og tidsriktig informasjon om foretakets risikoer, risikostyring og internkontroll.

Ledere på alle nivåer i organisasjonen har ansvar for risikoer, risikostyring og internkontroll innen eget ansvarsområde og skal løpende vurdere gjennomføringen av internkontrollen.

Ledelsen utarbeider årlig en internkontrollrapport som viser hvordan den etablerte internkontrollen fungerer. Daglig leder skal minst en gang årlig utarbeide en samlet vurdering av risikosituasjonen som skal forelegges styret til behandling.

Storebrand har egne funksjoner som løpende følger og styrer risikoene for ulike produktgrupper og samlet for Storebrand.

Kontrollfunksjonene for risikostyring, internkontroll og compliance skal støtte linjen i å identifisere, vurdere, styre og kontrollere risikotagningen. Ansvar for Storebrands kontrollfunksjoner for risikostyring og internkontroll sorterer under CFO.

Compliance

Compliancefunksjonen er en rådgivende funksjon som støtter styret og ledelse i styring og oppfølging av risikoen for manglende overholdelse av eksternt og internt regelverk for virksomheten.

Compliancefunksjonen i selskapet skal utarbeide skriftlige rapporter til styret og den øverste ledelsen om selskapets etterlevelse av internt og eksternt regelverk. Compliancerapporteringen sees i sammenheng med selskapets internkontrollrapporteringer, operasjonell risikorapportering og hendelsesrapportering.

Internrevisjon

Storebrand har inngått avtale med KPMG om internrevisjonsfunksjonen. Ansvarlig partner i KPMG rapporterer direkte til styret i Storebrand ASA, som fastsetter instruks for internrevisjonen og godkjenner revisjonens årsplan. En uavhengig vurdering av konsernets kontrollfunksjoner inngår i revisjonsplanen.

NOTE 4 - OPERASJONELL RISIKO

Vurdering av operasjonelle risikoer er knyttet til evnen til å nå mål og gjennomføre planer. Dette omfatter både risikoer for tap og sviktende lønnsomhet knyttet til blant annet konjunktursvingninger, endringer i rammebetingelser, endret kundeatferd og risikoer for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, kontrollrutiner, systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Operasjonell risiko søkes redusert med et effektivt system for internkontroll med tydelige rutiner, klare ansvarsbeskrivelser og dokumenterte fullmakter. Risikoer følges opp gjennom ledelsens kvartalsvise risikogjennomgang med dokumentering av risiko og tiltak samt linjens løpende rapportering, registrering og oppfølging av hendelser. I tillegg kommer internrevisjonens uavhengige kontroll gjennom styrevedtatte revisjonsprosjekter.

For å håndtere alvorlige hendelser i forretningskritiske prosesser er det utarbeidet beredskapsplaner som ivaretas av personer med særskilt sikkerhetsansvar. Innenfor Storebrands kontrollfunksjoner er det også personer med spesielt ansvar for operasjonell risikokontroll.

Noter til regnskapet

NOTE 5 – FORSIKRINGSRISIKO

Forsikring handler om å sikre seg mot økonomisk tap når hendelser inntreffer. Forenklet er forsikring en deling av risiko mellom flere forsikringstakere, hvor risiko reflekterer sannsynlighet og konsekvens. For Storebrand Helseforsikring vil det meste av forsikringsrisikoen være knyttet til utviklingen i kostnadene for medisinsk behandling, som har direkte effekt på selskapets erstatningskostnader. For å redusere risikoen er det inngått avtaler med de største leverandørene av helsetjenester som Storebrand Helseforsikring samarbeider med. I tillegg har Storebrand Helseforsikring inngått reassuranseavtale med Munich Re, som er selskapets reassurandør, for å dempe effekten av storskader. Selskapet har en "excess of loss" beskyttelse av 80 prosent av alle skadeutbetalinger per person per år som overstiger 300 000 kroner. Dette gjør at forsikringsrisikoen for helseforsikring for egen regning er på et lavt nivå.

Utvikling i erstatningsutbetalinger:

NOK tusen	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Sum
Per utgangen av skadeåret	65 800	116 300	144 200	181 020	206 811	241 590	
- ett år senere	86 700	116 400	148 956	174 452	198 818		
- to år senere	86 700	120 165	148 612	174 160			
- tre år senere	77 801	120 133	148 628				
- fire år senere	77 792	120 184					
- fem år senere	77 811						
Beregnet beløp 31.12.12							
Totalt utbetalt hittil	77 811	120 178	148 601	174 077	198 322	208 739	927 728
Erstatningsavsetning ¹⁾		6	27	83	496	32 851	33 463
Erstatningsavsetning for tidligere års skader (før 2007)							0
Sum erstatningsutvikling							33 463

¹⁾ Uten skadebehandlingskostnader

NOTE 6 - MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap på åpne posisjoner i finansielle instrumenter som følge av endringer i markedsvariabler og/eller markedsbetingelser innenfor en spesifisert tidshorisont. Markedsrisiko er derfor risikoen for prisendringer i finansmarkedene, herunder endringer i rente-, valuta-, aksje-, eiendoms- og råvaremarkeder som påvirker verdien på selskapets finansielle instrumenter. I Storebrand vurderes markedsrisikoen fortløpende ved hjelp av ulike målemetoder. Det beregnes potensielt tap i investeringsporteføljen innenfor et år og porteføljen stresstestes i henhold til de regulatorisk definerte stresstestene samt interne modeller.

Storebrand Helseforsikrings portefølje består av rentebærende investeringer og derfor i hovedsak eksponert mot endringer i rentemarkedene. Durasjonen i porteføljen utgjør 0,49. Den lave durasjonen sammen med aktiv oppfølging av porteføljens kredittrisiko medfører at eksponeringen for markedsrisiko anses lav.

Noter til regnskapet

NOTE 7 - LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke har likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser, eller at selskapet ikke kan avhende verdipapirer til akseptable priser. Storebrand Helseforsikrings forsikringsforpliktelser er vanligvis kjente lenge før de forfaller, men en solid likviditetsbuffer er likevel viktig for å kunne motstå uforutsette hendelser.

Samtidig er det i tråd med lovkrav utarbeidet egne likviditetsstrategier. Disse strategiene spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet og det spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Strategien definerer rammer for allokering til ulike typer aktiva, og har medført at Storebrand Helseforsikring i hovedsak har pengemarkedsplasseringer som kan omsettes ved behov.

Udiskonterte kontantstrømmer finansielle forpliktelser

NOK tusen	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	Sum virkelig verdi	Balanseført verdi
Forsikringstekniske avsetninger ¹⁾	119 211	6 634	1 479	159	127 483	127 483
Andre forpliktelser	58 231				58 231	58 231
Sum finansielle forpliktelser 2012	177 441	6 634	1 479	159	185 714	185 714
Sum finansielle forpliktelser 2011	122 597	5 744	1 281	138	129 760	129 760

¹⁾ Inkluderer 60 prosent av premieavsetning

NOTE 8 - KREDITTRISIKO

Med kredittisiko menes risiko for tap som følge av en motparts manglende vilje eller evne til å gjøre opp sine forpliktelser. Grensene for kredittisiko mot den enkelte debitor og samlet innenfor ratingkategorier besluttet av styret i selskapet. Det er lagt vekt på at kredittesporingen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debtors kredittvurdering overvåkes og følges opp.

Kredittisiko fordelt på motpart

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	AAA	AA	A	BBB	NIG	Sum
Debitorkategori etter garantist	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
NOK tusen						
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	35 042	85 834				120 876
Finans- og foretaksobligasjoner			99 232	123 953	17 150	240 336
Verdipapiriserte obligasjoner	7 282					7 282
Overnasjonale organisasjoner						0
Sum rentebærende verdipapirer vurdert fordelt etter rating	42 324	85 834	99 232	123 953	17 150	368 494
Ikke rentebærende papirer i obligasjonsfond, forvaltet av Storebrand						
Sum 2012 ¹⁾	42 324	85 834	99 232	123 953	17 150	368 494
Sum 2011 ¹⁾	67 422	57 769	127 049	47 555	429	300 225

¹⁾ Eksklusive underliggende investeringer i eksterne fond

Motparter	AA Virkelig verdi	A Virkelig verdi	Sum Virkelig verdi
NOK tusen			
Derivater 2012			
Herav derivater i obligasjonsfond, forvaltet av Storebrand			
Sum derivater eksklusive derivater i obligasjonsfond 2011		1 063	1 063
Bankinnskudd 2012	16 685	19 912	36 597
Bankinnskudd 2011	32 606	4 244	36 849

Ratingklasser er basert på Standard & Poors's
NIG = Non-investment grade.

Noter til regnskapet

NOTE 9 - VERDSETTELSE AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Kapitalforvalter gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Børsnoterte finansielle instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurs fra børs innhentet gjennom Reuters og Bloomberg. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede kurser fra Reuters og Bloomberg. Obligasjoner som ikke kvoteres regelmessig vil normalt verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller. Sistnevnte gjelder i særlig grad obligasjoner denominert i norske kroner. Som grunnlag for slik verdsettelse benyttes diskonteringsrenter bestående av swaprenter tillagt en kredittpremie. Kredittpremien vil oftest være utstederspesifikk, og normalt basert på konsensus av kredittspreader kvotert av et utvalg meglerforetak.

Kapitalforvalter gjennomfører løpende kontroll for å sikre kvaliteten på innhentede markedsdata fra eksterne kilder. Slike kontroller vil generelt omfatte sammenligning av multiple kilder samt kontroll og rimelighetsvurdering av unormale endringer.

Konsernet kategoriserer finansielle instrumenter som verdsettes til virkelig verdi på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet nedenfor. Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

Nivå 1: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på kvoterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler. Denne kategorien inkluderer børsnoterte aksjer som over den foregående 3 måneders perioden har hatt en daglig gjennomsnittlig omsetning tilsvarende ca 15 millioner kroner eller mer. Aksjene anses på dette grunnlag å være tilstrekkelig likvide til å inngå i dette nivået. Obligasjoner, sertifikater eller tilsvarende instrumenter utstedt av nasjonal stat er generelt klassifisert på nivå 1.

Nivå 2: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på observerbar markedsinformasjon ikke omfattet av nivå 1. Denne kategorien omfatter finansielle instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte observerbar eller indirekte observerbar. Markedsinformasjon som er indirekte observerbar innebærer at prisene kan være avledet fra observerbare relaterte markeder. Nivå 2 omfatter aksjer eller tilsvarende egenkapitalinstrumenter der markedskurser er tilgjengelig, men der omsetningsvolum er for begrenset til å oppfylle kriteriet for nivå 1. Normalt vil aksjene på dette nivå være omsatt i løpet av siste måned. Obligasjoner og tilsvarende instrumenter er generelt klassifisert på dette nivå.

Nivå 3: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på informasjon som ikke er observerbar i henhold til nivå 2. Aksjer klassifisert på nivå 3 omfatter investeringer i primært unoterte/private selskaper.

NOK tusen	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	2012	2011
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning				
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	29 531	91 345	120 877	114 434
- Finans- og foretaksobligasjoner		240 335	240 335	178 892
- Verdipapiriserte obligasjoner		7 282	7 282	
- Obligasjonsfond				6 900
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	29 531	338 962	368 494	300 225
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 2011	53 212	247 013		300 225
Derivater:				
- Valutaderivater		-17	-17	1 063
Sum derivater		-17	-17	1 063
Sum derivater 2011		1 063		1 063

Noter til regnskapet

NOTE 10 - SEGMENTRAPPORTERING

Fordelingen mellom virksomhet i Norge og Sverige:

NOK tusen	Norge		Sverige		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Premieinntekter for egen regning	179 231	149 671	187 516	169 312	366 747	318 983
Erstatningskostnader for egen regning	-102 691	-85 577	-130 700	-114 380	-233 391	-199 957
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-47 002	-42 383	-43 550	-43 218	-90 552	-85 601
Endring sikkerhetsavsetning	-3 679	-1 166	-2 167	-2 455	-5 846	-3 621
Netto inntekter fra investeringer	10 905	12 575		304	10 905	12 878
Resultat før skattekostnad	36 763	33 119	11 100	9 562	47 863	42 682
Eiendeler	436 610	369 164	80 522	69 773	517 133	438 937
Gjeld	182 545	127 559	147 309	133 633	329 854	261 192

NOTE 11 - NETTO INNTEKTER FOR ULIKE KLASSER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendring over resultatet:

NOK tusen	2012	2011
Renter bank		742
Renter obligasjoner og sertifikater	12 003	11 123
Sum renteinntekter på finansinvesteringer	12 003	11 865
Verdiendring obligasjoner og sertifikater	-408	1 125
Verdiendring derivater	-1 080	1 455
Sum verdiendringer på investeringer	-1 488	2 580
Realisert gevinst og tap obligasjoner og sertifikater	-441	-1 116
Realisert gevinst og tap derivater	1 269	94
Agjo diverse		-132
Sum realisert gevinst og tap på investeringer	828	-1 154
Forvaltingsomkostninger	-439	-414
Sum netto inntekter fra investeringer	10 905	12 878

Noter til regnskapet

NOTE 12 – FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT

NOK tusen	2012	2011
Forfalte premier		
Brutto premier	386 528	331 973
Avgitte premier	-2 028	-1 762
Forfalte premier for egen regning	384 500	330 212
Brutto forretning		
Opptjente premier	368 775	320 744
Påløpne erstatninger	-233 768	-199 957
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	-90 540	-82 608
Forsikringsteknisk resultat	44 467	38 180
Avgitt forretning		
Opptjente premier	-2 028	-1 762
Påløpne erstatninger	377	
Forsikringsteknisk resultat	-1 651	-1 762
Forsikringsteknisk resultat for egen regning	42 815	36 418
Påløpne erstatninger for egen regning		
Inntruffet i år	-241 590	-206 913
Inntruffet tidligere år	8 199	6 956
Totalt for regnskapsåret	-233 391	-199 957

NOTE 13 – FORSIKRINGSRELATERTE SALGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

NOK tusen	2012	2011
Personalkostnader	4 874	6 365
Provisjoner	30 010	25 426
Øvrige salgskostnader	1 651	2 707
Sum forsikringsrelaterte salgskostnader	36 535	34 499
Personalkostnader	13 222	15 821
Øvrige forsikringsrelaterte driftskostnader	40 783	35 117
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	90 540	85 437

Noter til regnskapet

NOTE 14 - PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSER

De ansatte i Storebrand i Norge har både innskuddsbasert og ytelsesbasert pensjonsordning som er etablert i Storebrand Livsforsikring AS, men konsernet blir først medlem i AFP-ordningen fra 1.1.2013. Fra 1. januar 2011 ble den ytelsesbaserte ordningen lukket for opptak av nye medlemmer. Fra samme tidspunkt ble det etablert innskuddspensjonsordning. Den innskuddsbaserte ordningen gjelder for alle nyansettelser fra 1. januar 2011 og for de som valgte overgang fra ytelse - til innskuddspensjon. For innskuddsplanen er kostnaden lik periodens innskudd for de ansattes pensjonssparing som årlig utgjør 5 prosent av innskuddsgrunnlag mellom 1 og 6 G (G=grunnbeløpet i folketrygden som per 31.12.2012 utgjorde kroner 82.122), 8 prosent av innskuddsgrunnlag mellom 6 og 12G, samt en innskuddsordning over drift som årlig utgjør 20 prosent av innskuddsgrunnlaget for lønn over 12G. Innskuddene går inn på den ansattes pensjonskonto månedlig. Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenes størrelse og avkastningen på pensjonssparingen.

De ansatte som er medlem av den ytelsesbaserte pensjonsordningen er sikret en pensjon på ca. 70 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Full opptjeningstid oppnås etter 30 års medlemskap i pensjonsordningen. Periodens kostnad viser de ansattes pensjonsopptjening av fremtidig avtalt pensjon i regnskapsåret. Fra 1.7.2011 er fratredelsesalderen 67 år. Likevel gis det en rett til å gå av ved 65 års alder og motta driftspensjon frem til fylte 67 år. For assurandører er fratredelsesalderen 65 år.

Pensjon til funksjonærer mellom 65 og 67 år og pensjon tilknyttet lønn over 12 G blir utbetalt direkte fra selskapene og gjelder både for medlemmer i innskuddsordningen og ytelsesordningen. Det er gitt garanti for opptjent pensjon for lønn over 12 G ved fratreden før 65 år. Pensjonsbetingelsene følger av pensjonsvedtektene. Storebrand er pliktig til å ha en tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven.

Alle som er medlemmer i pensjonsordningene har en tilknyttet etterlatte og uføredekning.

Avstemming av eiendeler og gjeld bokført i balansen:

NOK tusen	2012	2011
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse	13 958	15 295
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-8 954	-6 724
Netto pensjonsforpliktelse/ midler forsikret ordning	5 004	8 571
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse	6 073	6 835
Ikke innregnede estimatavik inklusive arbeidsgiveravgift	7 763	1 804
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	18 840	17 210

Inkluderer arbeidsgiveravgift på netto underfinansiert forpliktelse som inngår i bruttoforpliktelsen.

Bokført i balansen

NOK tusen	2012	2011
Pensjonseiendel		
Pensjonsforpliktelse	18 840	17 210

Endringer i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:

NOK tusen	2012	2011
Netto pensjonsforpliktelse 1.1	21 540	18 133
Periodens pensjonsopptjening	3 492	3 489
Rentekostnader på forpliktelsen	659	741
Estimatavik	-5 409	-489
Gevinst/tap ved avkortning		-96
Utbetalt pensjon	-253	-237
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	20 030	21 540

Noter til regnskapet

Endringer i pensjonsmidlenes virkelige verdi:

NOK tusen	2012	2011
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	6 724	6 420
Forventet avkastning	269	285
Estimatavik	166	-1 629
Gevinst/tap ved avkortning		-34
Innbetalt premie	1 794	1 682
Netto pensjonsmidler 31.12	8 954	6 724

Forventede innbetalinger av premie (ytelse) i 2013 2 200

Forventede innbetalinger av premie (innskudd) i 2013 200

Forventede innbetalinger til AFP-ordningen i 2013 300

Pensjonsmidler er basert på Storebrand Livsforsikrings finansielle midler som har følgende sammensetning 31.12:

	2012	2011
Eiendom	17%	17%
Obligasjoner til amortisert kost	35%	38%
Utlån	2%	2%
Aksjer og andeler	14%	22%
Obligasjoner til virkelig verdi	18%	14%
Pengemarked	14%	6%
Andre kortsiktige finansielle eiendeler		1%
Sum	100%	100%

Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene ved utgangen av året som administreres av Storebrand Livsforsikring.

Bokført (realisert) avkastning av eiendelene 5,8 % 4,5 %

Netto pensjonskostnad i resultatregnskapet, spesifisert som følger:

NOK tusen	2012	2011
Periodens innbetaling til innskuddsplan	1 687	63
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	3 492	3 489
Rentekostnader på forpliktelsen	659	741
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-269	-285
Estimatavik	-205	-226
Gevinst/tap ved avkortning		-43
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	5 365	3 739

Hovedforutsetninger benyttet i beregningene av netto pensjonsforpliktelse per 31.12:

	Storebrand Livsforsikring AS	
	2012	2011
Diskonteringsrente	4,0 %	3,1 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	4,0 %	4,6 %
Forventet lønnsvekst	3,3 %	3,6 %
Forventet årlig regulering folketrygd	3,3 %	3,8 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	1,5 %	1,5 %
Uførhetstabell	KU	KU
Dødelighetstabell	K2005	K2005

Økonomiske forutsetninger:

Fastsettelse av økonomiske forutsetninger er basert på reglene i IAS 19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige

Noter til regnskapet

antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering.

Av IAS 19.78 fremgår det at det skal benyttes en foretaksobligasjonsrente av høy kvalitet (high quality corporate bonds) som diskonteringsrente. I stater hvor det ikke finnes et likvid marked (norsk oversettelse av "deep market") for slike obligasjoner, skal statsobligasjonsrenter benyttes. Per 31.12.2011 benyttet Storebrand statsobligasjonsrenter som diskonteringsrente. Det har i den senere tid blitt foretatt vurderinger av om det foreligger et dypt marked for obligasjoner med fortrinnsrett - OMF (covered bonds) i Norge, og om slike papirer tilfredsstillende definisjonen av foretaksobligasjoner jmfør IAS19.78.

Med noen få unntak av ikke-ratede papirer, har alle ratede OMF-er i Norge en AA-rating eller høyere. Det norske markedet for OMF-er er ungt, men har vært under kraftig oppbygging de siste årene. Utestående volum av OMF-er utgjør mer enn 530 milliarder kroner per fjerde kvartal 2012. Bid/ask-spreader overstiger normalt ikke mer enn 2-3 basispunkter yield i dette markedet. Gjennomsnittlig daglig omsetning i 2012 har utgjort om lag 650 millioner kroner, og gjennomsnittlige nyutstedelser utgjør om lag 7,5 milliarder kroner per måned i 2012. Om lag 20 prosent av markedet består av fastrentepapirer, mens om lag 80 prosent av markedet består av papirer med flytende rente. Som for det øvrige norske kredittobligasjonsmarkedet, så benyttes norske swap-renter som basis for beregning av pris/yield. De norske swap-rentene anses meget likvide.

Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked i relasjon til bestemmelsene i IAS 19. Konklusjonen er basert på den regelmessige aktivitet som finner sted i både førstehånds- og annenhåndsmarkedet samt den transparens som eksisterer ved at observerte omsetninger registrert på børs ligger tett på de indikative nivåer bankene kvoterer. Endringen er vurdert å være en endring av estimat.

Aktuarielle forutsetninger:

I Norge er det standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Fellesorganisasjon. Dødelighetstabellen K2005 benyttes inntil nye felles dødelighetstariffer for bransjen er vedtatt og kan gi grunnlag for mer presise beregninger. Gjennomsnittlig fratredelseshyppighet er lagt inn med 2-3 prosent for hele arbeidsstokken sett under ett og det er lagt inn synkende fratredelse ved økt alder.

De aktuarielle forutsetningene i Sverige følger bransjens felles dødelighetstabell DUS06 justert for selskapsspesifikke forskjeller. Fratredelseshyppigheten er beregnet til i gjennomsnitt 4 prosent per år.

Netto pensjonsforpliktelse 31.12:

NOK tusen	2012	2011
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	20 030	21 540
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	8 954	6 724
Underskudd/(overskudd)	11 077	14 816

Noter til regnskapet

NOTE 15 – LØNN OG GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Bjarke Thorøe er administrerende direktør i Storebrand Helseforsikring AS. Han har ikke mottatt noe godtgjørelse fra selskapet utover ordinær lønn. Han har en bonusordning knyttet til selskapets verdiskapning, samt individuelle prestasjoner. Årlig bonusnivå er 600.000 kroner (100 prosent) og kan maks bli 1.050.000 (175 prosent).

Administrerende direktør er medlem av Storebrands pensjonsordning. Ved opphør av arbeidsforholdet har administrerende direktør 6 måneders oppsigelse. Selskapet har ingen forpliktelser til å gi administrerende direktør særskilt vederlag ved opphør av ansettelsesforholdet.

NOK tusen	Ordinær lønn	Utbetalt bonus	Andre ytelser ¹⁾	Eier antall aksjer ²⁾	Årets pensjonsopptjening ⁵⁾	Nåverdi pensjonsforpliktelse ⁵⁾	Lån ³⁾	Rentesats 31.12.12	Avdragsplan ⁴⁾
Ledende ansatte									
Bjarke Thorøe	1 514	373	144		433	2 912	3 500	2,25%	2036
Sum 2012	1 514	373	144	0	433	2 912	3 500		
Sum 2011	1 460	613	148		558	3 245	3 630		

1) Omfatter bil, telefon, forsikring, rentefordel og andre trekkpliktige ytelser

2) Oversikten viser antall aksjer i Storebrand ASA eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse jfr. RL § 7-26.

3) Lån til ledende ansatt og styremedlemmer er delvis gitt på bakgrunn av betingelser for ansattelån, det vil si inntil 3,5 millioner kroner til 80 prosent av ordinær markedsrente.

4) Årstallet et det året lånet er avtalt nedbetalt.

5) Ansatte i Norge er medlemmer i Storebrands pensjonsordning. Fra 1. januar 2011 ble den ytelsesbaserte pensjonsordningen lukket for opptak av nye medlemmer. Fra samme tidspunkt ble det etablert innskuddspensjonsordning som gjelder fra 1. januar 2011 og for de som valgt overgang fra ytelses- til innskuddsordning. For nærmere beskrivelse av pensjonsordningene, se note 14.

Selskapet har ingen forpliktelser overfor styrets leder ved opphør eller endring av vervet. Medlemmer av styret og kontrollkomiteen mottar ingen andre vederlag enn honorar. Selskapet betaler styreansvarsforsikringer for sine styremedlemmer.

NOK tusen	Godtgjørelse
Styret	100
Kontrollkomiteen	225
Sum 2012	325
Sum 2011	325

Noter til regnskapet

NOTE 16 – GODTGJØRELSE TIL REVISOR

Godtgjørelse til revisor

NOK tusen	2012			Sum 2011
	Sum	herav Deloitte		
		Norge	Utland	
Lovpålagt revisjon	267	191	76	304
Total godtgjørelse til revisor	267	191	76	304

Beløpene er eksklusiv merverdiavgift.

NOTE 17 – SKATT

Nedenfor er fremgått en spesifisering av forskjellen mellom regnskapsmessige resultat og årets skattegrunnlag:

NOK tusen	2012	2011
Resultat før skattekostnad	47 863	42 682
Permanente forskjeller		
Oppløsning av adm avsetning og implementering av skadeoppgjørreserve		5 302
Endring i garantiavsetningen	-1 251	-1 060
+/- Andre permanente forskjeller	17	15
Endring i midlertidige forskjeller	2 141	-636
Årets skattegrunnlag	48 770	46 304
- Anvendelse av fremførbart underskudd		-11 349
Årets skattegrunnlag for betalbar skatt 1)	48 770	34 955
Skattesats	28 %	28 %

Skattekostnad

NOK tusen	2012	2011
Betalbar skatt ¹⁾	13 656	9 787
Endring utsatt skatt	-599	-4 460
Skattekostnad	13 056	5 327

¹⁾ Betalbar skatt i balansen

NOK thousand	2012	2011
Betalbar skatt i resultatet	13 656	9 787
Betalbar skatt i balansen	13 656	9 787

Noter til regnskapet

Beregning av utsatt skattefordel og utsatt skatt av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring

NOK tusen	2012	2011
Skatteøkende midlertidige forskjeller		
Driftsmidler	533	580
Verdipapirer	329	1 817
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	862	2 397
Skattreduserende midlertidige forskjeller		
Påløpt pensjon	-18 840	-17 210
Omregningsdifferanser filial, valuta	-93	-1 118
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-18 933	-18 327
Netto midlertidige forskjeller før fremførbart underskudd	-18 071	-15 930
Midlertidiger forskjeller ikke grunnlag for utsatt skatt		
Netto skatteøkende/(reduserende) midlertidige forskjeller	-18 071	-15 930
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	-5 060	-4 460

Avstemming av forventet skattekostnad mot faktisk skattekostnad

NOK tusen	2012	2011
Resultat før skatt	47 863	42 682
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28%)	-13 402	-11 951
Skatteeffekten av:		
permanente forskjeller	345	-4
nedvurdering av utsatt skatt/skattefordel		8 113
Endring av forsikringsteknisk avsetninger ført mot egenkapitalen		-1 485
Skattekostnad	-13 056	-5 327
Effektiv skattesats	27 %	12 %

NOTE 18 – IMMATERIELLE EIENDELER

NOK tusen	IT- systemer	2012	2011
Anskaffelseskost 1.1	46 039	46 039	43 537
Tilgang i perioden:			
Kjøpt separat	2 627	2 627	2 503
Anskaffelseskost 31.12	48 667	48 667	46 039
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1	-33 524	-33 524	-30 695
Amortisering i perioden	-3 446	-3 446	-2 829
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-36 970	-36 970	-33 524
Balanseført verdi 31.12.	11 697	11 697	12 515

Immaterielle eiendeler gjelder selskapets forsikringssystem, som har en gjenlevende økonomisk levetid til 2015.

Noter til regnskapet

NOTE 19 – VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

NOK tusen	Maskiner	Inventar	2012	2011
Balanse 1.1	329	1 502	1 831	3 385
Tilgang	16		16	1
Avgang		-10	-10	-1 014
Avskrivning	-146	-270	-416	-539
Valutadifferanser ved omregning av utlandsk enhet				-1
Balanse 31.12	200	1 222	1 421	1 831
Anskaffelseskost IB	684	2 140	2 824	4 122
Anskaffelseskost UB	701	2 130	2 831	2 825
Akkumulert av- og nedskrivning IB	355	638	993	736
Akkumulert av- og nedskrivning UB	501	909	1 410	993

Avskrivningsmetode:

Lineær

Avskrivningsplan og økonomisk levetid:

Maskiner

3 år / 4 år

Inventar

8 år

NOTE 20 – OPERASJONELLE LEIEAVTALER DRIFTSMIDLER

Minimum framtidig betaling knyttet til operasjonelle leieavtaler på driftsmidler er som følger:

NOK tusen	Minsteleie innen 1 år	Minsteleie 1 - 5 år	Minsteleie senere enn 5 år
Leieavtaler innen 1 år	7		
Leieavtaler mellom 1 til 5 år	83	157	
Leieavtaler over 5 år	2 194	8 775	11 565
Sum 2012	2 284	8 932	11 565
Sum 2011	2 090	7 487	10 343

Resultatførte beløp

NOK tusen	2012	2011
Resultatførte leiebetalinger	3 323	3 049

Leieavtalene omfatter i hovedsak husleieavtale for Storebrands hovedkontor på Lysaker, leie av lokaler i Stockholm, samt leie av kaffemaskiner og kopimaskiner.

Noter til regnskapet

NOTE 21 – KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

NOK tusen	Utlån og fordringer	Virkelig verdi	Forpliktelser amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler				
Bankinnskudd	36 597			36 597
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning		368 494		368 494
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	93 815			93 815
Derivater				
Sum Finansielle eiendeler 2012	130 412	368 494		498 905
Sum Finansielle eiendeler 2011	118 842	301 288		420 130
Finansielle forpliktelser				
Derivater		17		17
Annen kortsiktig gjeld			58 231	58 231
Sum Finansielle forpliktelser 2012			58 231	58 248
Sum Finansielle forpliktelser 2011			19 373	19 373

NOTE 22 – KUNDEFORDRINGER OG ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

NOK tusen	2012	2011
Kundefordringer	89 420	81 127
Opptjente renter/forskuddsbetalte kostnader	50	80
Andre kortsiktige fordringer	4 395	786
Balanse 31.12	93 865	81 993

Aldersfordeling på kundefordringer med videre per 31.12

NOK tusen	2011	2010
Ikke forfalte fordringer	89 420	79 391
Ikke fordelte		1 736
Forfalt 1 - 30 dager		
Forfalt 31 - 60 dager		
Forfalt 61- 90 dager		
Forfalt over 90 dager		
Sum brutto kundefordringer/fordringer på gjenforsikring	89 420	81 127
Nedskrivninger		
Sum netto kundefordringer/fordringer på gjenforsikring	89 420	81 127

Noter til regnskapet

NOTE 23 – OBLIGASJONER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED FAST AVKASTNING

NOK tusen	2012		2011
	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	120 060	120 876	114 434
Finans- og foretaksobligasjoner	237 406	240 336	178 892
Verdipapiriserte obligasjoner	7 231	7 282	
Obligasjonsfond			6 900
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	364 697	368 494	300 225
Modifisert durasjon		0,48	0,90
Gjennomsnittlig effektiv rente		2,46 %	2,81 %

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets markedsverdi.

Sammenvektingen til gjennomsnittlig effekt for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet med vektorer.

NOTE 24 – DERIVATER

Nominelt volum

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum og lignende. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater, og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater. Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering. I motsetning til brutto nominelt volum tar beregningen av netto nominelt volum også hensyn til fortegnet til instrumentenes markedsriskoeksponering, ved å skille mellom såkalte eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner. En eiendelsposisjon i et aksjederivat innebærer en positiv verdiøkning ved økning i aksjekurser. For rentederivater medfører en eiendelsposisjon en positiv verdiøkning ved rentenedgang - tilsvarende som for obligasjoner. En eiendelsposisjon i et valutaderivat gir positiv verdiendring ved økning i den aktuelle valutakursen mot NOK. Gjennomsnittlig brutto nominelt volum er basert på daglige beregninger av brutto nominelt volum.

NOK tusen	Brutto nominelt volum ¹⁾	Gjennomsnitt nominelt volum ²⁾	Netto nominelt volum ¹⁾	Virkelig verdi ¹⁾	
				Eiendel	Gjeld
Valutaderivater	71 902	62 068	71 902		17
Sum derivater 2012	71 902	62 068	71 902		17
Sum derivater 2011	52 233	62 223	52 233	1 063	

I oppstillingen over er det medtatt nettoposisjoner i indirekte investeringer.

¹⁾ Verdier per 31.12.

²⁾ Gjennomsnitt for året

NOTE 25 – VALUTA EKSPONERING

Finansielle eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta	Balanseposter eksklusive valutaderivater		Nettoposisjon	
	Valutaterminer	Nettoposisjon	i valuta	i NOK
NOK tusen	Netto på balansen	Netto salg		
SEK	-78 113	71 902	-6 211	-5 311
Sum nettoposisjon valuta 2012				-5 311
Sum nettoposisjon valuta 2011				-9 575

Noter til regnskapet

NOTE 26 – FORSIKRINGSMESSIGE AVSETNINGER

NOK tusen	2012	2011
Forsikringsforpliktelser, brutto		
Saldo 1.1	214 306	202 249
Endring i premie- og erstatningsavsetning	21 352	8 242
Endring i sikkerhetsavsetning	5 846	3 621
Valutakursendringer	-2 375	194
Saldo 31.12	239 128	214 306

Eiendeler og forpliktelser:

NOK tusen	2012	2011
Fordringer vedrørende forsikringskontrakter	89 420	81 127
Sum eiendeler	89 420	81 127
Premiereserve	149 171	132 968
Erstatningsavsetning	37 980	34 737
- herav RBNS	19 540	16 710
- herav IBNR	13 923	13 895
- herav skadeoppgjørersreserve	4 517	4 132
Sikkerhetsavsetning	51 976	46 601
Forpliktelser vedrørende forsikringskontrakter	12 135	1 175
Sum forpliktelser	251 263	215 481

Forsikringstekniske avsetninger:

NOK tusen	2012	2011
Avsetning for ikke opptjent premie for egen regning	149 171	132 969
<i>Finanstilsynets minstekrav</i>	149 171	132 969
Erstatningsavsetning f.e.r	37 980	34 737
<i>Finanstilsynets minstekrav</i>	34 863	31 982
Sikkerhetsavsetning	51 976	46 601
<i>Finanstilsynets minstekrav</i>	51 976	45 562

Forsikringsmessige avsetninger klassifisert som egenkapital:

NOK tusen	2012	2011
Avsetning til garantiordning	14 786	13 535
<i>Finanstilsynets minstekrav</i>	14 786	13 535

NOTE 27 – KORTSIKTIG GJELD

NOK tusen	2012	2011
Leverandørgjeld	1 512	1 608
Påløpte kostnader	13 887	14 043
Offentlige avgifter og skattetrekk	3 053	1 941
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring	12 135	1 175
Utbytte	27 000	
Betaltbar skatt	11 686	9 787
Annen kortsiktig gjeld	2 613	606
Balanse 31.12	71 886	29 161

NOTE 28 – KAPITALKRAV OG SOLIDITET

Skadeforsikringsselskapene følger de samme kapitaldekningsregler for som for livsforsikringsselskaper, banker og andre finansinstitusjoner. Kravet er 8% ansvarlig kapital i forhold til en risikovektet balanse.

Spesifikasjon av kapitaldekningen

NOK tusen	2012	2011
Aksjekapital	33 000	33 000
Overkursfond	122 000	122 000
Annen bundet og fri egenkapital	17 492	9 726
Sum egenkapital	172 492	164 726
Immaterielle eiendeler	-16 757	-16 976
Netto ansvarlig kapital	155 736	147 750
Beregningsgrunnlag spesifisert på risikovektklasser	499 826	421 354
Risikovekt 0%	35 042	64 758
Risikovekt 10%	7 282	
Risikovekt 20%	364 054	265 417
Risikovekt 50%		80
Risikovekt 100%	93 998	91 099
Vektet beløp eiendeler i balansen	167 537	144 222
Derivater, vektet		317
Risikovektet beregningsgrunnlag	167 537	144 539
Kapitaldekning i %	93,0%	102,2%

Solvensmarginkapital

NOK tusen	2012	2011
Solvensmarginkrav	69 575	59 636
Solvensmarginkapital	179 125	169 293
Solvensmargin	257,5%	283,9%

Spesifikasjon av solvenskapital

NOK tusen	2012	2011
Netto ansvarlig kapital	155 736	147 750
Tellende andel sikkerhetsavsetning	23 389	21 542
Solvenskapital	179 125	169 292

Minstekravet til solvensmargin beregnes som det høyeste av de to beregningsmåtene, enten basert på siste års premie eller på gjennomsnittet av de siste tre års inntrufne skader. Minstekravet beregnes på bakgrunn av siste års regnskap, og gjelder for hele neste år.

NOTE 29 – ANTALL ANSATTE

	2012	2011
Antall ansatte 31.12	44	46
Gjennomsnittlig antall ansatte	45	47
Antall årsverk 31.12	43	45
Gjennomsnittlig antall årsverk	44	46

NOTE 30 – TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Storebrand Helseforsikring er et felleskontrollert selskap (Joint Ventures), som eies med lik andel av Storebrand ASA (50 prosent) og München Health Holding AG (50 prosent).

Transaksjoner med nærstående parter utgjør en del av de produkter og tjenester som tilbys av selskapene til eksterne kunder. Transaksjonene inngås til markedsmessige betingelser. For Storebrand selskapene omfatter dette tjenestepensjon, helse/skadeforsikring, leie av lokaler, kapitalforvaltning, kjøp og salg av tjenester. Munich Re er Storebrand Helseforsikring sin reassurandør.

Se nærmere opplysninger om ledende ansatte i note 14.

NOK tusen	2012				2011			
	Kjøp av tjenester	Provisjonskostnader	Fordring	Gjeld	Kjøp av tjenester	Provisjonskostnader	Fordring	Gjeld
Munich Re					9			250
München Health Holding AG				13500				
Storebrand ASA				13500				
Storebrand Baltic	3 876			345	2 793			300
Storebrand Bank ASA						6		2
Storebrand Finansiell Rågivning AS		11				2 661		254
Storebrand Livsforsikring AS	14 618	6 611	1 600	5 292	12 204	6 116	1 429	5 242
Storebrand Forsikring AS	2 200				1 644			
Storebrand Pensjonstjenester AS					12	662		
Sum	20 694	6 622	1 600	32 638	16 653	9 446	1 429	6 048

Ord og uttrykk

Forsikringsteknisk resultat

Premieinntekt fratrukket skade- og driftskostnader.

Risikoresultat

Premieinntekt fratrukket skadekostnader.

Kostnadsprosent

Driftskostnader i prosent av opptjent premie.

Skadeprosent

Inntrufne skader i prosent av opptjent premie.

Combined ratio

Summen av kostnadsprosent og skadeprosent.

F.e.r

Forkortelse for begrepet for egen regning, det vil si før tillegg/-fradrag for reassurans.

Gjenforsikring (Reassurans)

Overføring av en del av risikoen til et annet forsikringselskap.

Forsikringsmessige avsetninger skadeforsikring

For nærmere beskrivelse av forsikringsmessige avsetninger og periodisering av premier og erstatninger se note 1 - Regnskapsprinsipper.

IBNR-avsetninger (incurred but not reported)

Avsetninger for erstatninger for forsikringstilfeller som er inntruffet, men ennå ikke meldt til forsikringselskapet.

RBNS-avsetninger (reported but not settled)

Avsetninger for erstatninger for meldte, men ikke oppgjorte erstatninger.

Durasjon

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på kontantstrømmen til rentebærende papirer. Modifisert durasjon er beregnet på grunnlag av durasjon og uttrykker verdifølsomhet i forhold til underliggende renteendringer.

Til generalforsamlingen i Storebrand Helseforsikring AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Storebrand Helseforsikring AS som viser et overskudd på kr 36.017.000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, og resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Storebrand Helseforsikring AS per 31. desember 2012 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, og at forslaget til anvendelse av overskuddet er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysningene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 14. mars 2013
Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal
statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE 2013 STOREBRAND HELSEFORSIKRING AS

Kontrollkomiteen i Storebrand Helseforsikring AS har gjennomgått styrets forslag til årsregnskap for 2012.

Selskapet har mottatt revisjonsberetning og kontrollkomiteen anser at det fremlagte årsregnskapet kan fastsettes som Storebrand Helseforsikring AS årsregnskap for 2012.

Lysaker, 21. mars 2013

Kim Dobrowen
Kontrollkomiteens formann

Storebrand Helseforsikring AS

Hovedkontor: Professor Kohtsvei 9, Postboks 500, 1327 Lysaker.

Telefon: 08880, www.storebrand.no

foto: johner